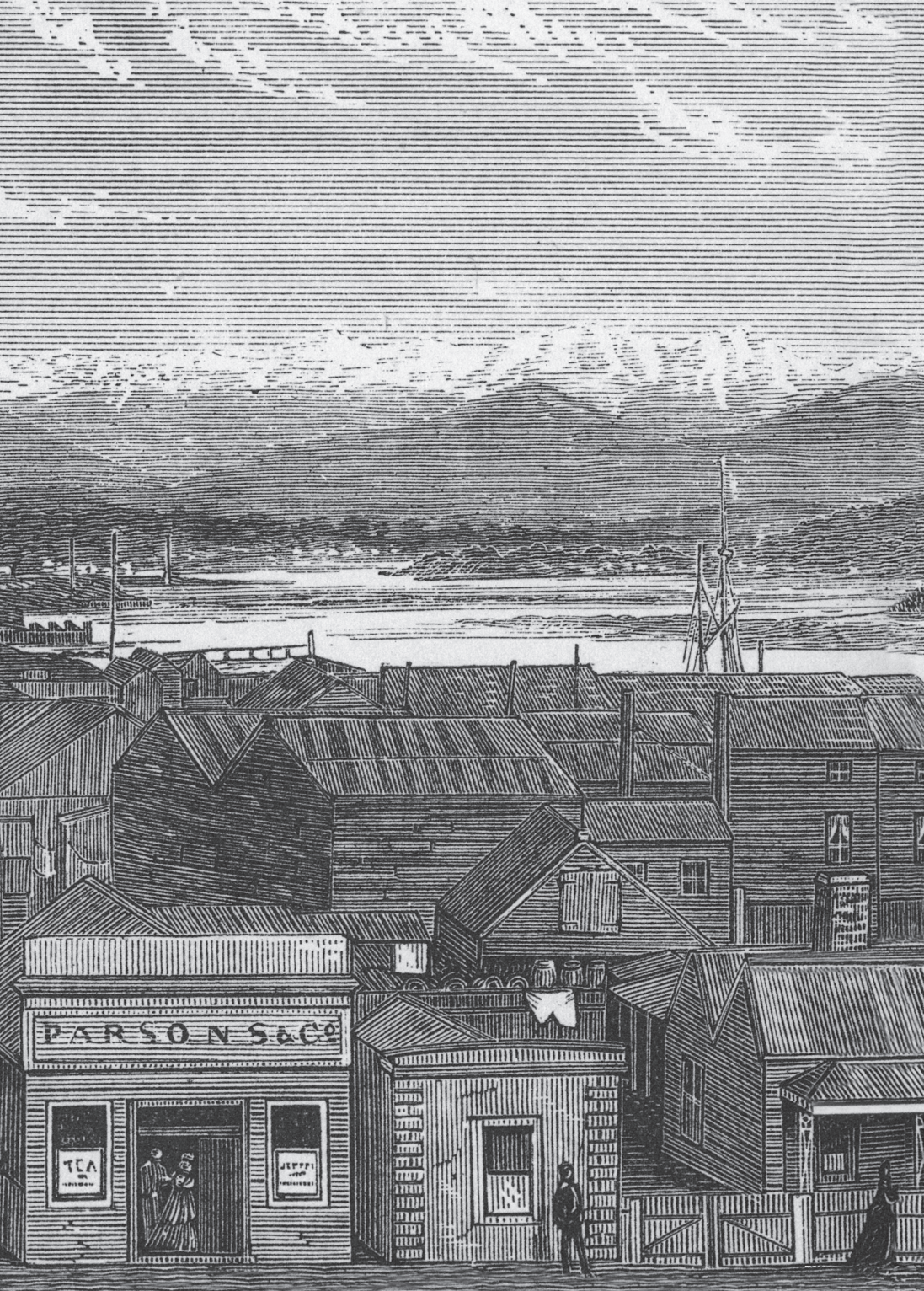
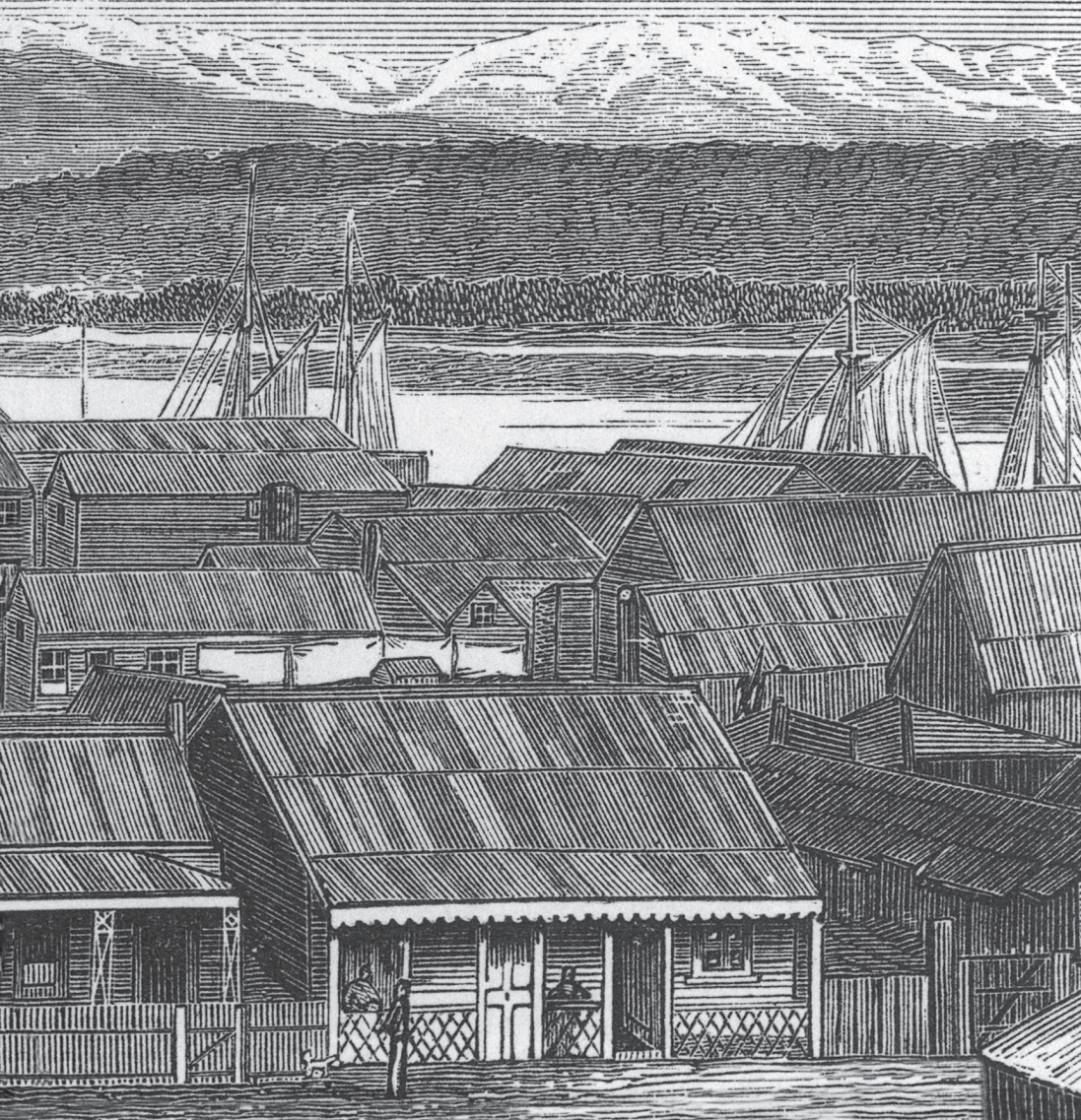

Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΧΟΚΙΤΙΚΑ.

ΤΑ ΦΩΤΑ

Τίτλος πρωτοτύπου: The Luminaries
Η πρώτη έκδοση του έργου πραγματοποιήθηκε το 2013
στο Ηνωμένο Βασίλειο από τον οίκο Granta Books.
Copyright © 2013 by Eleanor Catton

Για την ελληνική γλώσσα © Polaris Εκδόσεις 2015

Απόδοση στα ελληνικά: Έφη Καλλιφατίδη
Επιμέλεια-διόρθωση: Αθανάσιος Τζ. Φέρμιν
Σχεδίαση ελληνικής έκδοσης: Μαρία-Χριστίνα Κατσίχτη
Σχεδίαση εξωφύλλου: Jenny Grigg

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εξώφυλλο: παραχώρηση από The Canterbury Auction Galleries'
οπισθόφυλλο: Robert Blum, 1888 (λάδι σε μουσαμά), Chase, William Merritt
(1849-1916) / National Academy Museum, New York, USA / The Bridgeman
Art Library' φωτογραφία συγγραφέως © Robert Catto.

Διατηρούνται όλα τα πνευματικά δικαιώματα. Κανένα τμήμα
του βιβλίου δεν μπορεί να αναπαραχθεί, να αποθηκευτεί σε βάση
δεδομένων ή να διαβιβαστεί με οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε,
ηλεκτρονικό, μηχανικό, αντιγραφικό ή κάθε άλλο μέσο, χωρίς
προηγούμενως να έχει δώσει άδεια ο εκδότης.

POLARIS ΕΚΔΟΣΕΙΣ: BIBAIA-MULTIMEDIA
Ναυαρίνου 17, 10681 Αθήνα
Τηλ. 2103836482, fax 2103807608
www.polarisekdoseis.gr, info@polarisekdoseis.gr

ISBN 978-960-6829-66-6

ΤΑ ΦΩΤΑ

ΕΛΕΝΟΡ ΚΑΤΟΝ

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΕΦΗ ΚΑΛΛΙΦΑΤΙΔΗ

POLARIS ΕΚΔΟΣΕΙΣ

*Στον Ποπ, που βλέπει τα άστρα,
και στην Τζουντ, που ακούει τη μουσική τους.*

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

Οι αστρικές και πλανητικές θέσεις σ' αυτό το βιβλίο έχουν καθοριστεί βάσει της αστρονομίας. Αυτό σημαίνει ότι αναγνωρίζουμε το ουράνιο φαινόμενο που ονομάζεται μετάπτωση των ισημεριών, μια κίνηση με την οποία η εαρινή ισημερία, το αστρολογικό ισοδύναμο του μεσημβρινού του Γκρίνουιτς, έχει μετατοπιστεί. Η εαρινή ισημερία (φθινοπωρινή για τα νότια γεωγραφικά πλάτη) προηγούμενως σημειωνόταν όταν ο Ήλιος βρισκόταν στον αστερισμό του Κριού, του πρώτου ζωδίου. Τώρα γίνεται όταν ο Ήλιος είναι στους Ιχθύς, στο δωδέκατο ζώδιο. Συνεπώς, όπως θα επισημάνουν οι αναγνώστες αυτού του βιβλίου, κάθε ζώδιο «συμβαίνει» περίπου έναν μήνα αργότερα αποκεί που το τοποθετεί η κοινή γνώμη. Μ' αυτή τη διόρθωση δε θέλουμε να σκανδαλίσουμε την κοινή γνώμη· παρατηρούμε ωστόσο ότι το παραπάνω λάθος παραμένει, σε πείσμα των απτών στοιχείων για το στερέωμα του 19ου αιώνα· και τολμούμε να συναγάγουμε επιπλέον ότι μια τέτοια εικασία μπορεί στην ουσία της να ονομαστεί Ιχθυακή – πραγματικά εμβληματική για τους ανθρώπους που γεννήθηκαν στην Εποχή των Ιχθύων, μια εποχή κατόπτρων, επιμονής, ενστίκτου, διττότητας και απόκρυφων πραγμάτων. Μας ικανοποιεί αυτή η έννοια. Εδραιώνει ακόμα περισσότερο την πίστη μας στην απέραντη και σοφή επιρροή του

αχανούς ουρανού.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ

ΑΣΤΡΙΚΑ

Τε Ράου Ταουφάρε, *ανιχνευτής
πράσινων πετραδιών*
Τσάρλι Φροστ, *τραπεζοϋπάλληλος*
Μπέντζαμιν Λέβενταλ,
εκδότης εφημερίδας
Έντγκαρ Κλιντς,
ξενοδόχος
Ντικ Μάνερινγκ,
μεγιστάνας χρυσωρυχείων
Τσι Λονγκ, *χρυσοχόος*
Χάραλντ Νίλσεν,
εμπορικός αντιπρόσωπος
Τζόζεφ Πρίτσαρντ, *φαρμακοποιός*
Τόμας Μπάλφουρ,
ναυτιλιακός πράκτορας
Ομπέρ Γκασκουάν,
δικαστικός κλητήρας
Σουκ Γιονγκσένγκ,
τεκετζής
Κάουελ Ντέβλιν, *εφημέριος*

ΠΛΑΝΗΤΙΚΑ

Γουόλτερ Μούντι
Λίντια (Γουέλς) Κάρβερ,
το γένος Γκρίνγκουϊ
Φράνσις Κάρβερ
Άλιστερ Λόντερμπακ
Τζορτζ Σέπαρντ
Άννα Γουέδερελ
Έμερυ Στέινς

TERRA FIRMA

Κρόσμπι Γουέλς

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΣ ΟΙΚΟΣ

Αγροικία Γουέλς
(κοιλάδα Αραχούρα)
Τράπεζα Αποθεμάτων (οδός Ρέβελ)
Τάμς της Δυτικής Ακτής
(οδός Γουέλντ)
Ξενοδοχείο «Γκριντάιρον»
(οδός Ρέβελ)
Χρυσωρυχείο «Ορόρα»
(Κανίερε)
«Καμίνι της Τσάιναταουν» (Κανίερε)
Νίλσεν & Σία
(αποβάθρα Γκίμπσον)
Οπιοποτείο (Κανίερε)
Γκόντσπιντ (σκάφος νηολογημένο
στο Πορτ Τσάλμερς)
Δικαστήριο της Χοκίτικα
(ειρηνοδικείο)
«Η Τύχη του Στρατοκόπου»
(οδός Ρέβελ)
Φυλακές της Χοκίτικα (Σίβιου)

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ

Λογική
Πόθος
Δύναμη
Επιβολή
Καταπίεση
Εξωστρέφεια (προηγούμενως
εσωστρέφεια)
Εσωστρέφεια (προηγούμενως
εξωστρέφεια)

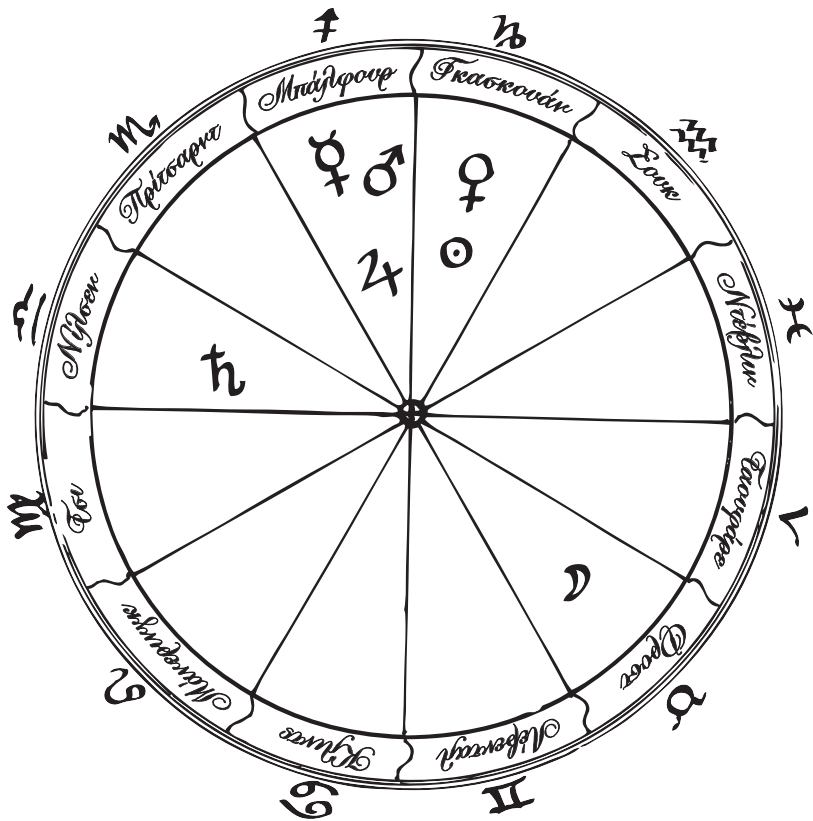
(εκλιπών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I	Σφαίρα μέσα σε σφαίρα	15
II	Οιωνοί	451
III	Ο οίκος της αυτοκαταστροφής	639
IV	Παένγκα-γουά-γουά	759
V	Βάρος και κέρδος	873
VI	Η χήρα και τ' αγριόχορτα	917
VII	Πλανήτης σε κατοικία	945
VIII	Η αλήθεια για το «Ορόρα»	961
IX	Μεταβλητή Γη	971
X	Ζητήματα διαδοχής	977
XI	Ο Ωρίων δύνει όταν ο Σκορπιός ανατέλλει	985
XII	Η Παλιά Σελήνη στην αγκαλιά της Νέας	991

Σφαίρα μέσα σε σφαίρα

$42^{\circ} 43' 0'' \text{ N } \int 170^{\circ} 58' 0'' \text{ A}$

Ο ΕΡΜΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΞΟΤΗ

Όπου ένας ξένος φτάνει στη Χοκίτικά' ένα μουσικό συμβούλιο αναστατώνεται' ο Γουόλτερ Μούντι κρύβει την πιο πρόσφατη ανάμνησή του' και ο Τόμας Μπάλφουρ αρχίζει ν' αφηγείται μια ιστορία.

Οι δώδεκα άντρες που είχαν συγκεντρωθεί στο καπνιστήριο του ξενοδοχείου «Κράουν» έδιναν την εντύπωση ομάδας που είχε συναντηθεί τυχαία. Από την ποικιλομορφία της συμπεριφοράς και της αμφίεσής τους –σμόκιν, φράκα, κυνηγετικά σακάκια με κεράτινα κουμπιά, βαμβακερά, λινά και τραχιά υφάσματα– θα μπορούσαν να είναι δώδεκα άγνωστοι στο κουπέ ενός τρένου και να κατευθύνεται ο καθένας τους σε μια διαφορετική γειτονιά της πόλης, μιας πόλης με αρκετή ομίχλη και παλίρροιες που θα έμπαιναν ανάμεσά τους' πράγματι, η μελετημένη απομόνωση του καθενός, ενώ χάριζε την εφημερίδα του ή έσκυβε να τινάξει τη στάχτη του στο τζάκι ή τέντωνε την παλάμη του πάνω στην τσόχα για να ρίξει μια στεκιά στο μπιλιάρδο, συνωμοτούσε ώστε να δημιουργηθεί εκείνη η σωματική σιωπή που απαντάται αργά το βράδυ στους δημόσιους σιδηρόδρομους – μόνο που εδώ δεν πνιγόταν από τα σουρσίματα και τις κλαγγές των βαγονιών, αλλά από τον εκκωφαντικό θόρυβο της βροχής.

Αυτή ήταν και η εντύπωση του κυρίου Γουόλτερ Μούντι, όπως στεκόταν στο κατώφλι, με το χέρι του στον παραστάτη της πόρτας. Δε χρειάζόταν να νιώσει ένοχος που αναστάτωσε μια ιδιωτική συγκέντρωση, μια και οι ομιλητές είχαν σωπάσει όταν άκουσαν τα βήματά του στον διάδρομο' μέχρι να ανοίξει την πόρτα ο

καθένας τους είχε επιστρέψει στην αντίστοιχη ασχολία του (μόλλον φύρδην μίγδην στην περίπτωση των παικτών του μπιλιάρδου, αφού είχαν ξεχάσει τις αρχικές τους θέσεις), φροντίζοντας να παραστήσουν ότι ήταν τόσο απορροφημένοι, ώστε κανείς τους δε σήκωσε το κεφάλι όταν ο κύριος Μούντι μπήκε στην αίθουσα.

Η απόλυτη και ομοιόμορφη αδιαφορία τους απέναντί του πιθανόν να κινούσε την περιέργεια του κυρίου Μούντι, αν η σωματική και ψυχική του διάθεση το επέτρεπαν. Αλλ' αυτή τη στιγμή ζαλιζόταν και ένιωθε ταραγμένος. Ήξερε ότι το ταξίδι στο Δυτικό Καντέρμπουρι μπορεί να απέβαινε στη χειρότερη περίπτωση μοιραίο, ένα ατέρμονο σκαμπανέβασμα στα μανιασμένα νερά και στους αφρούς που κατέληγαν στα συντρίμια του νεκροταφείου στη σύρτη της Χοκίτικα, αλλά δεν είχε προετοιμαστεί για τις ιδιαίτερες φρικαλεότητες αυτού του ταξιδιού, για τις οποίες του ήταν ακόμα αδύνατο να μιλήσει, ούτε καν στον ίδιο του τον εαυτό. Ο Μούντι ήταν χαρακτήρας που δεν έδειχνε επιείκεια απέναντι στα ελαττώματά του —ο φόβος και η αρρώστια τον έκαναν να κλείνεται στον εαυτό του— και γι' αυτό τον λόγο απέτυχε να συλλάβει, πράγμα σπάνιο, την ατμόσφαιρα της αίθουσας όπου είχε μπει.

Η συνηθισμένη έκφραση του Μούντι έδειχνε ετοιμότητα και προσοχή. Τα γκριζα μάτια του ήταν μεγάλα και σταθερά και τα ευκίνητα αγορίστικα χείλη του είχαν συνήθως μια έκφραση ευγενικού ενδιαφέροντος. Τα μαλλιά του είχαν την τάση να σγουραίνουν' όταν ήταν νέος, τ' άφηνε να πέφτουν σε μπουκλές στους ώμους του, μα τώρα τα είχε κολλημένα με χωρίστρα στο πλάι και στρωμένα με μια αρωματική πομάδα που μετέτρεπε το χρυσαφένιο χρώμα τους σε ένα λαδωμένο καστανό. Το κούτελο και τα ζυγωματικά του ήταν πλατιά, η μύτη του ίσια και η επιδερμίδα του λεία. Δεν ήταν ακόμα είκοσι οχτώ, οι κινήσεις του ήταν γρήγορες και ακριβείς και διέθετε ένα σφρίγος αλήτικο και αθώο, που δεν έδειχνε ούτε ευπιστία ούτε δόλο. Η πρώτη εντύπωση που έδινε ήταν αυτή ενός διακριτικού και εύστροφου μπάτλερ, με αποτέλεσμα να κερδίζει συχνά την εμπιστοσύνη

των λιγότερο ομιλητικών ή να καλείται να μεσολαβήσει στις σχέσεις ανθρώπων που είχε μόλις πρόσφατα γνωρίσει. Με λίγα λόγια, διέθετε μια εμφάνιση που δεν αποκάλυπτε παρά ελάχιστα για τον χαρακτήρα του, μια εμφάνιση που οι άλλοι είχαν την τάση να εμπιστεύονται αμέσως.

Ο Μούντι δεν αγνοούσε το πλεονέκτημα που του προσέφερε η ανεξιχνίαστη γοητεία του. Όπως οι περισσότεροι ιδιαίτερα όμορφοι άνθρωποι, είχε μελετήσει σχολαστικά το είδωλό του και, κατά κάποιον τρόπο, ήξερε καλύτερα την εξωτερική πλευρά του εαυτού του· βρισκόταν πάντα σε μια κόχη του μυαλού του και παρατηρούσε τον εαυτό του απέξω. Είχε περάσει πολλές ώρες στη γωνιά του προσωπικού μουντουάρ του, με τον καθρέφτη να τριπλασιάζει την εικόνα του σε προφίλ, τρία τέταρτα και ανφάς: ο Κάρολος ο Α΄ του Βαν Ντάικ, αν και πολύ πιο εντυπωσιακός. Ήταν μια εντελώς ιδιωτική ενασχόληση που δημόσια πιθανότατα θα τη διέψευδε – διότι πόσο απόλυτα καταδικάζουν την παρατήρηση του εαυτού μας οι ηθικοί προφήτες των καιρών μας! Λες και ο άνθρωπος δεν έχει σχέση με το σώμα του και πρέπει να κοιταχτεί στον καθρέφτη για να εδραιώσει την υπεροψία του· λες και η πράξη της ενατένισης του εαυτού μας δεν είναι τόσο λεπτή, τεταμένη και αδιάκοπα μεταβαλλόμενη, όσο και κάθε δεσμός ανάμεσα σε δίδυμες ψυχές. Συνεπαρμένος ο Μούντι δεν επεδίωκε τόσο να υμνήσει την ομορφιά του, όσο να την υποτάξει. Ασφαλώς, όποτε το βλέμμα του έπεφτε στην αντανάκλασή του σε μια βιτρίνα ή σ' ένα παραθυρόφυλλο όταν σκοτείνιαζε, ένιωθε ένα ρίγος ικανοποίησης – ωστόσο, όπως θα το ένιωθε ένας μηχανικός, αν συναντούσε έναν μηχανισμό δικής του επινόησης και τον έβρισκε εξαιρετικό, αστραφτερό, καλολαδωμένο και σε άψογη λειτουργία, όπως ακριβώς είχε προβλέψει ο ίδιος.

Αυτή τη στιγμή μπορούσε να δει τον εαυτό του να στέκεται στην πόρτα του καπνιστηρίου και ήξερε ότι έδινε την αίσθηση της τέλει αυτοκυριαρχίας. Σχεδόν έτρεμε από την εξάντληση· κουβαλούσε το ασήκωτο φορτίο του τρόμου στα σπλάχνα του· ένιωθε να τον παρακολουθούν ή να τον καταδιώκουν· ο φόβος

τον είχε πλημμυρίσει. Κοίταξε την αίθουσα με ένα ύφος ευγενικής αδιαφορίας και σεβασμού. Έμοιαζε σαν να είχε ξαναχτιστεί από μνήμης μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, όταν πια πολλά είχαν λησμονηθεί (πυροστάτες, κουρτίνες, μια κανονική κορνίζα γύρω από το τζάκι), ενώ διατηρούνταν οι μικρότερες λεπτομέρειες: μια εικόνα του εκλιπόντος Βασιλικού Συζύγου¹, κομμένη από περιοδικό και στερεωμένη με πρόκες στον τοίχο απέναντι από την αυλή· η χαρακιά στη μέση του μπιλιάρδου που είχε κοπεί στα δύο στις αποβάθρες του Σίδνεϊ για ν' αντέξει στο ταξίδι· η στοίβα με τις παλιές εφημερίδες πάνω στο σεκρετέρ, με τις σελίδες τους λιωμένες και μουντζουρωμένες από το άγγιγμα τόσων χειρών. Τα δυο μικρά παράθυρα, αριστερά και δεξιά απ' το τζάκι, έβλεπαν στην πίσω αυλή του ξενοδοχείου, ένα οικόπεδο γεμάτο λάσπες, σκόρπια κασόνια και σκουριασμένα βαρέλια, που χωριζόταν από τα διπλανά του με μερικούς θάμνους και χαμηλές φτέρες, ενώ στα βόρεια ήταν μια σειρά κοτέτσια με μανταλωμένες πόρτες για τον φόβο των κλεφτών. Πέρα απ' αυτόν τον ακαθόριστο περίγυρο έβλεπες σακουλιασμένα μπουγαδόσκοινα να απλώνονται πέρα δώθε στις πίσω πλευρές των σπιτιών του τετραγώνου προς τ' ανατολικά, σταυρωτά βαλμένες στοίβες από ξύλα, χοιροστάσια, σωρούς από παλιοσίδερα και λαμαρίνες, σπασμένες λεκάνες και λούκια – όλα παρατημένα ή σε κάποιο στάδιο αποσάθρωσης. Το ρολόι είχε σημάνει εκείνη την προχωρημένη ώρα του σύθαμπου, όταν όλα τα χρώματα μοιάζουν ξαφνικά να χάνουν την έντασή τους, και έβρεχε δυνατά· πίσω από τους κυματισμούς των τζαμιών η αυλή ξεθώριαζε και έσβηνε. Μέσα στην αίθουσα οι λάμπες πετρελαίου δεν είχαν υπερνικήσει ακόμα το γκριζό φως της ετοιμοθάνατης μέρας και με τη θαμπάδα τους έμοιαζαν να τονίζουν την άχαρη διακόσμηση.

Για έναν άνθρωπο μαθημένο στη λέσχη του στο Εδιμβούργο, όπου όλα φωτίζονταν με κόκκινες και χρυσές ανταύγειες και οι

¹ Δηλαδή του Αλβέρτου, συζύγου της βασίλισσας Βικτωρίας. (Σ.τ.Ε.)

καπιτονέ καναπέδες γυάλιζαν ολόπαχοι, λες κι αντανακλούσαν τις διαστάσεις των κυρίων που κάθονταν επάνω τους· όπου, μόλις έμπαινες, σου έδιναν ένα μαλακό σακάκι που μοσχοβολούσε γλυκάνισο ή μέντα και μετά η παραμικρή κίνηση των δαχτύλων προς το καμπανάκι ήταν αρκετή για να καταφτάσει μια μπουκάλα κλαρέ σε ασημένιο δίσκο, οι προοπτικές ήταν ζοφερές. Αλλά ο Μούντι δεν ήταν από τους ανθρώπους που πτοούνται αν τους θίξεις τα κεκτημένα τους. Η τραχιά απλότητα του χώρου απλώς τον έκανε να σφιχτεί, όπως ακριβώς ένας πλούσιος θα παραμερίσει βιαστικά και θα κοιτάξει με απλανές βλέμμα, αν βρεθεί απέναντι σ' έναν ζητιάνο στον δρόμο. Η ευγενική έκφραση του προσώπου του δεν αλλοιώθηκε όσο το βλέμμα του περιπλανιόταν, αλλά μέσα του κάθε νέα λεπτομέρεια –ο σβόλος του βρόμικου λιωμένου κεριού στο κηροπήγιο, ο λεκές από σκόνη στα χείλη του ποτηριού– τον έκανε να γίνει ακόμα πιο επιφυλακτικός και να σταθεί ακόμα πιο άκαμπτος απέναντι στην εικόνα που αντίκριζε.

Αυτό το μάζεμα, παρότι ασυναίσθητο, δεν οφειλόταν τόσο στις συνηθισμένες προκαταλήψεις των πλουσίων –για να λέμε την αλήθεια, ο Μούντι ήταν μετρίως πλούσιος και συχνά έδινε κέρματα στους φτωχούς, μολοντί (θα πρέπει να τ' ομολογήσουμε) ποτέ χωρίς να νιώσει μια μικρή ανατριχίλα αυταρέσκειας για την απλοχεριά του–, όσο στη διαταραχή της προσωπικής του ισορροπίας, την οποία διαταραχή αυτή τη στιγμή προσπαθούσε κρυφά να καταπολεμήσει. Στο κάτω κάτω βρισκόταν σε μια πόλη χρυσωρυχείων, χτισμένη ανάμεσα στη ζούγκλα και τον ωκεανό στο νοτιότερο άκρο του πολιτισμένου κόσμου, και δεν περίμενε πολυτέλειες.

Η αλήθεια ήταν ότι δεν είχαν περάσει ακόμα έξι ώρες από τότε που πάνω στο καράβι που τον μετέφερε από το Πορτ Τσάλμερς σ' αυτή την άγρια και κακοτράχαλη μεριά της Ακτής ο Μούντι είχε γίνει μάρτυρας ενός τόσο ασυνήθιστου και εντυπωσιακού γεγονότος, που υπονόμεινε κάθε άλλη πραγματικότητα. Η σκηνή τού είχε εντυπωθεί –λες και μια πόρτα είχε ανοίξει

μια σταλίτσα στην άκρη του μυαλού του για να του αποκαλύψει μια λωρίδα γκριζου φωτός και τώρα πια του ήταν αδύνατο να λαχταρήσει πάλι το σκοτάδι. Κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια για να εμποδίσει αυτή την πόρτα να ανοίξει περισσότερο. Σ' αυτή την ασταθή κατάσταση καθετί το ανορθόδοξο ή άβολο τον έθιγε προσωπικά. Το άχαρο θέαμα μπροστά του του φάνηκε σαν ένας συμπυκνωμένος απόηχος των δοκιμασιών που είχε περάσει τελευταία και αμύνθηκε για να εμποδίσει τον νου του να ακολουθήσει αυτό τον συσχετισμό και να επιστρέψει στο παρελθόν. Η απέχθεια τον εξυπηρετούσε. Του έδινε μια σταθερή αίσθηση της αναλογίας, μια δικαίωση την οποία μπορούσε να επικαλεστεί και να νιώσει ασφαλής.

Χαρακτήρισε την αίθουσα άχαρη, γλίσχρα και ζοφερή – και έχοντας οχυρώσει έτσι το μυαλό του ενάντια στα άψυχα αντικείμενα, στράφηκε στους δώδεκα παρευρισκόμενους. Ένα αντίστροφο πάνθεον, σκέφτηκε, και ένιωσε και πάλι λίγο πιο σταθερός μόλις αφέθηκε στην οίησή του.

Οι άντρες αυτοί ήταν ηλιοκαμένοι και κακοπαθημένοι, όπως όλοι οι άνθρωποι των συνόρων, τα χείλη τους σκασμένα και όλο πέτσες, η στάση τους έδειχνε στέρηση και απώλεια. Οι δύο ήταν Κινέζοι, ντυμένοι ίδια κι απαράλλαχτα, με πάνινα παπούτσια και γκρι βαμβακερές πουκαμίσες· πίσω τους στεκόταν ένας ιθαγενής Μαορί, με πρόσωπο γεμάτο τατουάζ γαλαζοπράσινων στροβίλων. Ο Μούντι δεν μπορούσε να μαντέψει την καταγωγή των άλλων. Δεν είχε καταλάβει ακόμα ότι οι εξορύξεις μπορούσαν να γεράσουν έναν άνθρωπο μέσα σε λίγους μήνες· κοιτάζοντας ολόγυρά του, υπέθεσε ότι ήταν ο νεότερος από τους παριστάμενους, ενώ στην πραγματικότητα αρκετοί ήταν μικρότεροι ή συνομήλικοί του. Η λάμψη της νιότης είχε σχεδόν χαθεί αποπάνω τους. Θα ήταν για πάντα σκυθρωποί, ανήσυχοι, αρπακτικοί, με κορμιά γκριζα, θα έβηχαν σκόνη μες στις καφετιές γραμμές που χάραζαν τις παλάμες τους. Ο Μούντι τούς θεώρησε άξεστους ή ακόμα και αλλόκοτους· τους έκρινε γι' ανθρώπους χωρίς ισχύ· δεν αναρωτήθηκε καν γιατί είχαν απομείνει

τόσο σιωπηλοί. Ήθελε ένα μπράντι και μια γωνιά να καθίσει και να κλείσει τα μάτια του.

Διέσχισε το κατώφλι και στάθηκε για μια στιγμή περιμένοντας να τον υποδεχτούν, αλλά όταν κανείς δεν έκανε να τον καλωσορίσει ή να τον διώξει, έκανε άλλο ένα βήμα και έκλεισε την πόρτα σιγανά πίσω του. Έκανε μια αόριστη υπόκληση προς τη μεριά του παραθύρου και άλλη μια προς το τζάκι, λες κι αυτό να ήταν μια ικανή παρουσίαση του εαυτού του, και μετά πλησίασε στο τραπεζάκι και βάλθηκε να ετοιμάζει ένα ποτό από τις καράφες που βρίσκονταν εκεί γι' αυτό τον σκοπό. Διάλεξε ένα πούρο και το έκοψε βάζοντάς το ανάμεσα στα δόντια του, γύρισε πάλι προς την αίθουσα και περιεργάστηκε τα πρόσωπά τους. Κανείς δεν έδειχνε να έχει επηρεαστεί στο παραμικρό από την παρουσία του. Αυτό τον βόλεψε. Κάθισε στη μοναδική διαθέσιμη πολυθρόνα, άναψε το πούρο του και έγειρε πίσω με τον βαθύ αναστεναγμό ενός ανθρώπου που νιώθει ότι, για μια φορά, του αξίζει απόλυτα ν' απολαύσει τις συνηθισμένες ανέσεις.

Η ικανοποίησή του δεν κράτησε πολύ. Μόλις τέντωσε τα πόδια του και σταύρωσε τους αστραγάλους (το αλάτι στα μπατζάκια του είχε στεγνώσει εντελώς προκλητικά σε άσπρους κυματισμούς), ο άντρας ακριβώς στα δεξιά του έσκυψε, κούνησε το απολειφάδι του πούρου του στον αέρα και είπε «Για πείτε μου, έχετε δουλειά εδώ στο “Κράουν”;»

Η φράση του ήταν απότομη, αλλά τίποτα στην έκφραση του Μούντι δεν έδειξε ότι το αντιλήφθηκε. Έγνεψε με το κεφάλι ευγενικά και εξήγησε ότι είχε πράγματι κλείσει ένα δωμάτιο επάνω, μια και είχε φτάσει στην πόλη το ίδιο απόγευμα.

«Μόλις κατεβήκατε απ' το καράβι, δηλαδή;»

Ο Μούντι έγνεψε και πάλι και διαβεβαίωσε ότι αυτό ακριβώς εννοούσε. Και για να μη θεωρηθεί αγενής, συμπλήρωσε ότι είχε έρθει από το Πορτ Τσάλμερς και σκόπευε να δοκιμάσει την τύχη του μπας και βρει χρυσάφι.

«Ωραία» είπε ο άντρας. «Καλό αυτό. Έχει καινούρια ευρήματα στην ακτή, είναι τίγκα. Μαύρη άμμος, αυτό θ' ακούσετε

να φωνάζουν· μαύρη άμμος ψηλά κατά το Τσάρλστον· είναι στα βόρεια βέβαια το Τσάρλστον. Από την άλλη, μπορείτε να βγάλετε λεφτά και στο φαράγγι. Έχετε συνέταιρο ή ήρθατε σόλο;»

«Μόνος μου είμαι» είπε ο Μούντι.

«Χωρίς σχέσεις!» έκανε ο άντρας.

«Να σας πω» είπε ο Μούντι, έκπληκτος και πάλι με τη διατύπωση, «σκοπεύω να φτιάξω την τύχη μου μονάχος, τίποτ' άλλο».

«Χωρίς σχέσεις» επανέλαβε ο άντρας. «Και χωρίς δουλειά· δεν έχετε άλλη δουλειά εδώ στο “Κράουν”, σωστά;»

Ήταν αγένεια –να ζητάει τις ίδιες πληροφορίες δυο φορές–, αλλά ο άνθρωπος φαινόταν αφελής, ίσως και αλαφρόμυαλος, έτσι όπως έπαιζε τα δάχτυλά του στο πέτο του γιλέκου του. Ίσως, σκέφτηκε ο Μούντι, να μην ήταν αρκετά σαφής. Και είπε «Η δουλειά μου σ' αυτό εδώ το ξενοδοχείο είναι απλώς να ξεκουραστώ. Τις επόμενες μέρες, θα διερευνήσω τα κοιτάσματα –ποια ποτάμια είναι προσοδοφόρα, ποιες κοιλάδες είναι στεγνές–, θα γνωρίσω δηλαδή τη ζωή του χρυσοθήρα. Σκοπεύω να μείνω στο “Κράουν” μια βδομάδα και μετά να πάω προς την ενδοχώρα».

«Σαν να λέμε, δεν έχετε ξανασκάψει».

«Όχι, κύριε».

«Δεν αντικρίσατε ποτέ χρυσάφι;»

«Μόνο στα κοσμηματοπωλεία – σε ρολόγια, πόρπες, ποτέ ως μετάλλευμα».

«Αλλά το ονειρευτήκατε ως μετάλλευμα! Το ονειρευτήκατε, να γονατίζετε μες στα νερά και να κοσκινίζετε το μέταλλο απ' το χώμα!»

«Νομίζω... μα όχι, δεν το ονειρεύτηκα έτσι ακριβώς» είπε ο Μούντι. Η πληθωρικότητα της έκφρασης αυτού του ανθρώπου τού φαινόταν κάπως παράξενη. Παρ' όλη τη φαινομενική ελαφρομυαλιά του μιλούσε με πάθος και με μια ενεργητικότητα σχεδόν ενοχλητική. Ο Μούντι κοίταξε ολόγυρα ελπίζοντας ν' ανταλλάξει μια ματιά συμπίνιας με κάποιον άλλο, αλλά δεν

κατάφερε να συναντήσει το βλέμμα κανενός. Ξερόβηξε λέγοντας «Μάλλον ονειρεύτηκα αυτά που θα έρθουν μετά – δηλαδή σε τι μπορεί να οδηγήσει το χρυσάφι, τι μπορεί να γίνει».

Ο άνθρωπος έδειξε να μένει ικανοποιημένος με την απάντησή του. «Αντίστροφη αλχημεία, έτσι την αποκαλώ» είπε «όλη αυτή την ιστορία, δηλαδή την αναζήτηση του χρυσού. Αντίστροφη αλχημεία. Καταλαβαίνετε, τον μετασχηματισμό, όχι σε χρυσό, αλλά από τον χρυσό...»

«Εξαιρετική σκέψη, κύριε». Και μόνο πολύ αργότερα συνειδητοποίησε πόσο συγγενική ήταν αυτή η άποψη με τη δική του πρόσφατη εντύπωση ενός αντίστροφου πανθέου.

«Και οι έρευνές σας» είπε ο άντρας κουνώντας ζωηρά το κεφάλι του «οι έρευνές σας, θα πάρετε πληροφορίες από την περιοχή, φαντάζομαι, τι φτυάρια, τι λεκάνες, τι χάρτες και όλ' αυτά».

«Ακριβώς. Σκοπεύω να το κάνω σωστά».

Ο άντρας έγερσε στη ράχη της πολυθρόνας του διασκεδάζοντας εμφανώς. «Μια βδομάδα διαμονή στο "Κράουν", μόνο για να κάνετε ερωτήσεις!» Έβγαλε ένα δυνατό γελάκι. «Και μετά θα σας πάρει δυο βδομάδες μες στη λάσπη για να ξανακερδίσετε αυτά τα λεφτά!»

Ο Μούντι ξανασταύρωσε τους αστραγάλους. Δεν είχε διάθεση ν' ανταποδώσει την ενεργητικότητα του άλλου, αλλά η αυστηρή ανατροφή του τον εμπόδιζε να φανεί αγενής. Θα μπορούσε απλώς να ζητήσει συγγνώμη για την έλλειψη ενθουσιασμού του και να παραδεχτεί μια γενική κακοδιαθεσία –ο άνθρωπος έδειχνε αρκετά καλόκαρδος, έτσι όπως φτερουγίζαν τα δάχτυλά του και ανάβλυζε γάργαρο το γέλιο του–, αλλά ο Μούντι δε συνήθιζε να μιλάει ανοιχτά σε ξένους και ακόμα λιγότερο να εξομολογείται μια αδιαθεσία του στους άλλους. Ταραχούνησε τον εαυτό του για να τον συνεφέρει και είπε με πιο κεφάτη φωνή:

«Κι εσείς, κύριε; Ζείτε μόνιμα εδώ, φαντάζομαι;»

«Α, ναι» απάντησε ο άλλος. «Ναυτιλιακό Γραφείο Μπάλφουρ, θα πρέπει να μας είδατε, ακριβώς μετά τις μάντρες, εξαι-

ρετική θέση, στην οδό Γουάρφ. Μπάλφουρ, αυτός είμαι εγώ. Το μικρό μου, Τόμας. Θα σας χρειαστεί κι εσάς το μικρό σας στα σκαφίματα, κανείς στο φαράγγι δεν αποκαλείται “κύριος”».

«Τότε θα πρέπει να συνηθίσω να χρησιμοποιώ κι εγώ το δικό μου» είπε ο Μούντι. «Με λένε Γουόλτερ. Γουόλτερ Μούντι».

«Ναι, και θα σε φωνάζουν όπως να 'ναι, εκτός από Γουόλτερ» είπε ο Μπάλφουρ κοπανώντας το γόνατό του. «“ΣκοτσοΓουόλτ”, ίσως. “Γουόλτ ο αρπάχτρας”, ίσως. “Χρυσοσβόλος Γουόλι”. Χα!»

«Αυτό το παρατσούκλι θα πρέπει να το κερδίσω».

Ο Μπάλφουρ γέλασε. «Δε θέλει κόπο να το κερδίσεις» είπε. «Έχω δει σβόλους μεγάλους σαν τα μπαλκόνια των κυράδων. Μεγάλους σαν των κυράδων τα... – όχι όμως τόσο δύσκολο να τα πιάσεις, άκου τι σου λέω».

Ο Τόμας Μπάλφουρ ήταν κοντά στα πενήντα, με σώμα μονοκόμματο και γεροδεμένο. Τα μαλλιά του ήταν σχεδόν άσπρα, χτενισμένα προς τα πίσω στο πάνω μέρος και μακριά γύρω απ' τ' αυτιά. Είχε φαρδιά γενειάδα που συνήλιζε να τη χαϊδεύει με τη χούφτα του όταν ένωθε κεφάλτος – έτσι έκανε και τώρα, ικανοποιημένος από τ' αστείο του. Ανέδιδε αέρα ευημερίας, σκέφτηκε ο Μούντι, αναγνωρίζοντας στον άλλο τη χαλαρή αίσθηση ανωτερότητας που επέρχεται όταν η αισιοδοξία μιας ζωής δικαιώνεται από την επιτυχία. Ήταν με το πουκάμισο· ο λαιμοδέτης του, αν και μεταξωτός και καλής ποιότητας, ήταν λεκιασμένος με σάλτσες και είχε λασκάρει. Ο Μούντι τον χαρακτήρισε ελευθερόφρονα, άκακο, με απείθαρχο πνεύμα, εκδηλωτικό και κεφάλτο.

«Σας είμαι υπόχρεος, κύριε» είπε. «Είναι η πρώτη από τις συνήθειες που οπωσδήποτε αγνού εντελώς. Σίγουρα θα έκανα το λάθος να χρησιμοποιήσω το επώνυμό μου στο φαράγγι».

Ήταν αλήθεια ότι η εικόνα που είχε στον νου του για τις εξορύξεις της Νέας Ζηλανδίας ήταν εξαιρετικά ασαφής, διαμορφωμένη κυρίως από σκίτσα των χρυσωρυχείων της Καλιφόρνιας – ξύλινες καλύβες, επίπεδες κοιλάδες, άμαξες στο χώμα– και μια

αόριστη αίσθηση (δεν ήξερε από πού) ότι η αποικία ήταν κάπως σαν τη σκιά των Βρετανικών Νήσων, μια αδιαμόρφωτη, άγρια άποψη της έδρας και της καρδιάς της αυτοκρατορίας. Είχε εκπλαγεί όταν, κάπου δύο βδομάδες νωρίτερα, περιπλέοντας τους κάβους της χερσονήσου Οτάγκο, αντίκρισε επαύλεις στους λόφους, αποβάθρες, δρόμους και περιποιημένους κήπους – και εξεπλάγη και τώρα, βλέποντας έναν καλοντυμένο κύριο να δίνει τα σπύρτα του σ' έναν Κινέζο και μετά να στηρίζεται πάνω του για να πιάσει το ποτήρι του.

Ο Μούντι ήταν απόφοιτος του Κέμπριτζ, γεννημένος στο Εδιμβούργο, σε ένα μετρίως ευκατάστατο σπίτι με τρεις υπηρέτες. Οι κοινωνικοί κύκλοι στους οποίους κυκλοφορούσε, στο Τρίνιτι και αργότερα στο Ίνερ Τεμπλ² τα τελευταία χρόνια, δεν είχαν διόλου την άκαμπτη στάση των ανώτερων κύκλων, όπου η ιστορία και η συμπεριφορά του καθενός διέφερε από των άλλων μόνο ως προς τον βαθμό· ωστόσο, η εκπαίδευσή του τον είχε κάνει μοναχικό, διότι του είχε διδάξει ότι ο καλύτερος τρόπος να κατανοήσεις οποιοδήποτε κοινωνικό σύστημα είναι να το κοιτάξεις αφ' υψηλού. Με τους συντρόφους του στο κολέγιο (ντυμένοι με μανδύες και μεθυσμένοι με κρασιά του Ρήνου) υπερασπίζονταν τη συγχώνευση των τάξεων με όλη την ένταση και την ζωντάνια της νιότης, αλλά πάντοτε ξαφνιαζόταν όταν τη συναντούσε στην πραγματικότητα. Δεν ήξερε ότι τα χρυσωρυχεία ήταν μέρη με λάσπη και κινδύνους, όπου ο καθένας είναι ξένος με τον διπλανό του και ξένος με τον τόπο· όπου η λεκάνη ενός μανάβη μπορεί να γέμιζε μετάλλευμα και η λεκάνη ενός δικηγόρου να αποδεικνυόταν στείρα· όπου δεν υπήρχαν διακρίσεις. Ο Μούντι ήταν καμιά εικοσαριά χρόνια νεότερος από τον Μπάλφουρ και έτσι του μιλούσε με σεβασμό, ωστόσο ήξερε ότι ο Μπάλφουρ ήταν κατώτερος κοινωνικά από τον ίδιο και ήξερε

² Το Τρίνιτι είναι κολέγιο του Κέμπριτζ και το Ίνερ Τεμπλ ένας από τους τέσσερις δικηγορικούς συλλόγους του Λονδίνου, στους οποίους πρέπει να είναι κανείς μέλος για να ασκήσει τη δικηγορία στην Αγγλία και στην Ουαλία. (Σ.τ.Ε.)

ότι οι άλλοι γύρω του ήταν ένα αλλόκοτο συνονθύλευμα, χωρίς να έχει τα μέσα να καταλάβει την κοινωνική θέση και την καταγωγή τους. Έτσι, οι ευγενικοί τρόποι του ήταν κάπως ξύλινοι, όπως ακριβώς ένας άνθρωπος που δεν έχει επαφές με παιδιά δεν ξέρει τι ακριβώς είναι σωστό και προτιμάει να σταθεί μακριά· παραμένει αδέξιος όσο κι αν θέλει να είναι ευγενικός.

Ο Τόμας Μπάλφουρ αντιλήφθηκε αυτή τη συγκατάβαση και ενθουσιάστηκε. Είχε μια παιχιδιάρικη απέχθεια για τους ανθρώπους που μιλούσαν, όπως έλεγε, «υπερβολικά καθωσπρέπει» και τρελαινόταν να τους προκαλεί – όχι για να τους παρσύρει στον θυμό, κάτι που τον έκανε να βαριέται, αλλά στη χυδαιότητα. Είδε την ακαμψία του Μούντι σαν ένα μοντέρνο κολάρο, φτιαγμένο σε αριστοκρατικό στιλ, αβάσταχτα περιοριστικό γι' αυτόν που το φοράει –έτσι έβλεπε όλες τις συμβάσεις της καλής κοινωνίας, σαν άχρηστα στολίδια– και διασκέδαζε βλέποντας σε πόση αμηχανία ερχόταν ο άλλος εξαιτίας της ίδιας του της αβρότητας.

Ο Μπάλφουρ ήταν πράγματι ένας άνθρωπος ταπεινής καταγωγής, όπως είχε μαντέψει ο Μούντι. Ο πατέρας του δούλευε σ' ένα σαγματοποιείο του Κεντ και μπορεί κι ο ίδιος να έπαιρνε αυτό τον δρόμο, αν στα έντεκά του χρόνια μια πυρκαγιά δεν αφάνιζε τον πατέρα του και μαζί και τον στάβλο – αλλά ήταν ανήσυχο παιδί, με τριμμένα παντελόνια και μια ανυπομονησία εντελώς αταίριαστη με τη συνηθισμένη του ονειροπόλα, μισοαφηρημένη έκφραση· μια τέτοια σκληρή δουλειά δε θα του ταίριαζε. Όπως και να 'χε, ένα άλογο δεν μπορεί να παραβγεί με ένα τρένο, όπως συνήθιζε να λέει, και η τέχνη των σαγματοποιών δεν άντεξε στην ορμή της αλλαγής των καιρών. Ο Μπάλφουρ ήθελε να νιώθει ότι βρισκόταν στην εμπροσθοφυλακή μιας εποχής. Όταν μιλούσε για το παρελθόν, ήταν λες και κάθε δεκαετία που προηγήθηκε ήταν ένα κακοφτιαγμένο κερί που είχε καεί και σβήσει. Δεν ένιωθε καμία νοσταλγία για τα παιδικά του χρόνια –τα σκούρα υγρά των βαρελιών της βυρσοδεψίας, τη στοίβα με τα τομάρια, το πουγκί από βιδέλο όπου ο πατέρας του φύλαγε

τις βελόνες και το σουβλί του— και δεν τα αναπολούσε παρά μόνο όταν ήταν να κάνει μια σύγκριση με τις πιο σύγχρονες τέχνες. Μετάλλευμα χρυσού, εκεί βρισκόταν το χρήμα. Ανθρακωρυχεία, χαλυβουργεία και χρυσάφι.

Ξεκίνησε από το γυαλί. Μετά από κάμποσα χρόνια παραγιός, ίδρυσε μια δική του υαλουργία, ένα μικρό εργοστάσιο, που το πούλησε μετά για ένα μερτικό σε ανθρακωρυχείο, το οποίο με τον καιρό επεκτάθηκε σε ένα δίκτυο από στοές και πέρασε σε επενδυτές του Λονδίνου για ένα μεγάλο ποσό. Δεν παντρεύτηκε. Στα τριακοστά γενέθλιά του αγόρασε ένα εισιτήριο χωρίς επιστροφή σ' ένα ιστιοφόρο για τη Βερακρούζ· ήταν το πρώτο σκέλος ενός εννιαμήνου ταξιδιού που θα κατέληγε από τη στεριά στα χρυσοφόρα κοιτάσματα της Καλιφόρνιας. Η λάμψη της ζωής του χρυσοθήρα σύντομα ξεθώριασε στα μάτια του, αλλά όχι και η αδιάκοπη κίνηση και ελπίδα των κοιτασμάτων· με τα πρώτα του ευρήματα αγόρασε μετοχές σε μια τράπεζα, έχτισε τρία ξενοδοχεία μέσα σε τέσσερα χρόνια και πλούτισε. Όταν η Καλιφόρνια εξαντλήθηκε, πούλησε τα πάντα και τράβηξε για τη Βικτώρια —νέα κοιτάσματα, καινούριες αχαρτογράφητες εκτάσεις— και μετά, ακούγοντας και πάλι το κάλεσμα που ερχόταν απ' τον ωκεανό σαν μαγεμένος αυλός καβάλα σε μια εξαίσια αύρα, στη Νέα Ζηλανδία.

Στα δεκαέξι χρόνια που είχε στα κοιτάσματα, ο Τόμας Μπάλφουρ είχε συναντήσει ένα σωρό ανθρώπους σαν τον Γουόλτερ Μούντι και ήταν προς τιμήν του ότι μέσα σ' όλ' αυτά τα χρόνια είχε διατηρήσει τη βαθιά στοργή και τον σεβασμό του απέναντι στην παρθένα κατάσταση αυτών των αντρών που δεν είχαν ακόμα δοκιμαστεί από την εμπειρία, που ήταν άψητοι. Ο Μπάλφουρ κατανοούσε τη φιλοδοξία και ως αυτοδημιούργητος διέθετε ένα ανορθόδοξα γενναιόδωρο πνεύμα. Η επιχειρηματικότητα του άρεσε· η λαχτάρα τού άρεσε. Ήταν διατεθειμένος να συμπαθήσει τον Μούντι μόνο και μόνο επειδή ο άλλος κυνηγούσε έναν σκοπό για τον οποίο προφανώς γνώριζε ελάχιστα και από τον οποίο περίμενε μεγάλα ανταλλάγματα.

Αυτή τη βραδιά όμως ο Μπάλφουρ είχε άλλες υποχρεώσεις. Η είσοδος του Μούντι ήταν μια έκπληξη για τους δώδεκα παριστάμενους που είχαν πάρει μεγάλες προφυλάξεις για να μην τους ενοχλήσει κανείς. Το μπροστινό σαλόνι του ξενοδοχείου «Κράουν» ήταν κλεισμένο εκείνο το βράδυ για μια ιδιωτική συγκέντρωση και ένα παιδί είχε στηθεί κάτω απ' την τέντα για να κοιτάει τον δρόμο, μην τυχόν κάποιος αποφασίσει να μπει για να πιει κάτι – πράγμα απίθανο, μια και το καπνιστήριο του «Κράουν» δε φημιζόταν ιδιαίτερα για τον κόσμο ή την ατμόσφαιρά του, και για να πούμε την αλήθεια ήταν πολύ συχνά άδειο, ακόμα και τα βράδια του Σαββατοκύριακου που οι χρυσοθήρες συνέρρεαν από τους λόφους, τσούρμο ολόκληρο, για να ξοδέψουν τη χρυσόσκονή τους πίνοντας στα καταγώγια της πόλης. Το παιδί που φύλαγε τσίλιες ήταν του Μάνερινγκ και είχε μαζί του έναν χοντρό πάκο εισιτήρια για τον εξώστη που τα μοίραζε δωρεάν. Η παράσταση –*Πάθη της Ανατολής!*– ήταν καινούρια και η απόλαυση εγγυημένη, ενώ κάσες με σαμπάνια περίμεναν στο φουαγιέ της Όπερας με την ευγενική χορηγία του ίδιου του Μάνερινγκ για την πρεμιέρα. Με τέτοιους αντιπερισπασμούς και πιστεύοντας ότι κανένα καράβι δε θα τολμούσε να δέσει μες στα μαύρα σκοτάδια μιας τόσο άγριας μέρας (οι αναγγελίες των αφίξεων στις ναυτιλιακές σελίδες των *Τάιμς* της Δυτικής Ακτής είχαν ήδη επιβεβαιωθεί), οι συγκεντρωμένοι δεν είχαν προβλέψει τον τυχαίο ξένο που μπορεί να είχε καταφτάσει στο ξενοδοχείο μισή ώρα προτού να πέσει η νύχτα και συνεπώς βρισκόταν ήδη μέσα στο κτίριο όταν ο μικρός του Μάνερινγκ πήρε το πόστο του κάτω απ' τη μουσκεμένη τέντα που έβλεπε στον δρόμο.

Ο Γουόλτερ Μούντι, παρά την καθησυχαστική φυσιογνωμία του και την ευγενική απόσταση στην οποία κρατιόταν, δεν έπαυε να είναι ένας απρόσκλητος. Οι παριστάμενοι δεν ήξεραν πώς να τον πείσουν να φύγει χωρίς να του δείξουν ότι τον θεωρούσαν παρείσακτο, εκθέτοντας έτσι την ανατρεπτική φύση της συγκέντρωσής τους. Ο Τόμας Μπάλφουρ είχε αναλάβει να τον